

Η χριστουγεννιάτικη αταξία του καλικάντζαρου

Η αταξία είναι ο νόμος μας, και όλοι οι καλικάντζαροι είμαστε υποχρεωμένοι να κάνουμε αταξίες. Κάνουμε αταξίες τα Χριστούγεννα, την Πρωτοχρονιά, μα και το Πάσχα, τις Απόκριες, το Δεκαπενταύγουστο... Γενικώς κάνουμε αταξίες παντού και πάντοτε, εκτός βέβαια από τα Θεοφάνια, που μας κυνηγάει αυτός ο ενοχλητικός παπάς με την αγιαστούρα του!

Από την πρώτη μέρα στο σχολείο, ο δάσκαλος μας έμαθε τραγουδάκια όπως:

**"Φεγγαράκι μου λαμπρό,
φέγγε μου να περπατώ,
να πηγαίνω στο σχολειό
για να μάθω αταξίες
και να κάνω φασαρίες"**

και παροιμίες όπως:

"Μια αταξία την ημέρα, τον γιατρό τον κάνει πέρα!"

αλλά και ηθικά διδάγματα όπως:

"Όποιος έχει δύο αταξίες, να δίνει τη μία στο φίλο του."

Εγώ ήμουν ο καλύτερος μαθητής της τάξης και έπαιρνα συνεχώς άριστα. Όλα άλλαξαν όμως, όταν έφτασε η στιγμή να κάνουμε και πρακτική εξάσκηση στην αταξία.

Ανεβήκαμε στη γη κρυφά το βράδυ, μπήκαμε σ' ένα δημοτικό σχολείο και ανακατέψαμε όλες τις τάξεις. Άλλος γύρισε τα θρανία ανάποδα, άλλος έβαψε τον μαυροπίνακα άσπρο κι άλλος έβαλε πινέζες στη έδρα. Ο χοντρός Αναμπουμπούλης, αν κι ο χειρότερος της τάξης, κρέμασε το βρακί του επιστάτη στο κοντάρι της σημαίας, κερδίζοντας έτσι το πρώτο του άριστα. Εγώ ανέλαβα την πιο δύσκολη αποστολή. Μπήκα στη βιβλιοθήκη και ανακάτεψα τα βιβλία.

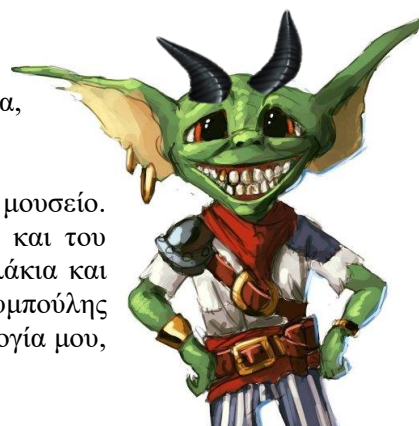
Όταν ξημέρωσε ακούγαμε όλοι, κρυμμένοι στη σκεπή, τα κατορθώματα της πρώτης μας αποστολής:

- Ποιος αναποδογύρισε τα θρανία; ακούστηκε η πρώτη φωνή.
- Γιατί δεν γράφουνε οι κιμωλίες; ακούστηκε η δεύτερη.
- Άουτς!!! φώναξε η δασκάλα της τρίτης τάξης.
- Γιατί κυρία η σημαία είναι κόκκινη με άσπρες καρδούλες; απόρησε ένα πρωτάκι.
- Μα τι ωραία ταξινόμηση είναι αυτή στην βιβλιοθήκη! Πρώτη φορά συναντώ τέτοια τάξη! ακούστηκε τέλος κι η φωνή του διευθυντή του σχολείου.

Όλα γύρω μου σκοτείνιασαν! Ο δάσκαλος μου με αγριοκοίταξε!

Τα άλλα καλικαντζαράκια ξεκαρδίστηκαν κι εγώ, μετά από αυτή τη γκάφα, πήρα το πρώτο μου ολοστρόγγυλο μηδενικό.

Σε λίγες μέρες έφτασε η στιγμή για την δεύτερή εξόρμηση στη γη. Στο μουσείο. Βάλαμε στον καφέ του φύλακα υπνωτικό, του γυαλίσαμε την φαλάκρα και του κάναμε περμανάντ το μουστάκι. Ύστερα, φορέσαμε στα αγάλματα φανελάκια και εσώρουχα, και μπερδέψαμε τις ψηφίδες των μωσαϊκών. Ο χοντρός Αναμπουμπούλης μάζησε όλα τα αρχαία νομίσματα. Εγώ, θέλοντας να βελτιώσω τη βαθμολογία μου, ασχολήθηκα με κάτι σπασμένα βάζα που βρήκα σε μια βιτρίνα.

Ύστερα, κρυφτήκαμε όλοι πάνω στους πολυελαίους περιμένοντας την βαθμολογία.

- Δεν του πάει καθόλου το κατσαρό μουστάκι του φύλακα! είπε μια Ολλανδέζα τουρίστρια.
- Το ροζ νυχτικό του Ηνίοχου είναι πολύ σικ! θαύμασε μια Γαλλίδα.
- Μα είχανε παζλ στην αρχαιότητα; Δεν το ήξερα! αναρωτήθηκε ένας Άγγλος.
- Στην αρχαία Ελλάδα δαγκώνανε τα χρυσά και τα ασημένια νομίσματα για να δουν αν είναι γνήσια! συμπέρανε ένας Ελληνοαμερικανός. Στο Φαρ Γουέστ, πριν χρόνια, κάναμε το ίδιο κι εμείς οι Αμερικάνοι.
- Τι θαύμα είναι αυτό! ακούστηκε τέλος και η φωνή της αρχαιολόγου. Ποιος μπόρεσε να κολλήσει τα μπερδεμένα κομμάτια των αγγείων;

Τριάντα δύο ζευγάρια μάτια και ένα ζευγάρι γυαλιά με κοίταξαν με φρίκη!

- Μα νόμιζα ότι τα θέλανε σπασμένα τα βάζα! προσπάθησα να απολογηθώ εγώ, αλλά ο δάσκαλος ζωγράφισε στο μπλοκάκι του ένα τεράστιο κουλούρι.

Τα Χριστούγεννα πλησίαζαν, μαζί κι οι απολυτήριες εξετάσεις. Σε μας η σχολική χρονιά αρχίζει την επομένη των Φώτων και τελειώνει την παραμονή των Χριστουγέννων, όπου όλοι πια οι καλικάντζαροι ανεβαίνουν στη γη για αταξίες. Οι εξετάσεις θα δίνονταν σε ένα μεγάλο εμπορικό κέντρο στη γη κι έτσι το βράδυ της προπαραμονής των Χριστουγέννων, μαθητές και δάσκαλοι καλικάντζαροι μαζεuthήκαμε στην στολισμένη είσοδο του εμπορικού κέντρου. Με ένα σφύριγμα του διευθυντή, όλα τα καλικαντζαράκια ξεχυθήκαμε στους ορόφους.

Οι όροι του διαγωνισμού ήταν σαφείς: Όσες περισσότερες αταξίες, τόσο το καλύτερο, ενώ η καλύτερη αταξία θα βραβευότανε κιόλας. Εμείς μπορούσαμε να πάμε σε όλους τους ορόφους, εκτός από τον τελευταίο για λόγους ασφαλείας, μας είπαν, τους οποίους όμως δεν μας εξήγησαν.

Όση ώρα έτρεχα να βρω την αταξία μου έτρεχε και η καρδιά μου. Ας έκανα επιτέλους μια μικρή αταξία. Ας μπορούσα να αποδείξω ότι είμαι και έξυπνος και ικανός. Δεν ήθελα να μείνω στην ίδια τάξη!

Στον πρώτο όμως όροφο, δυστυχώς, με είχαν προλάβει, μιας κι οι συμμαθητές μου είχαν στολίσει όλα τα δέντρα με κάλτσες και παπούτσια! Στο δεύτερο, στο ζαχαροπλαστείο, ο χοντρός ο Αναμπουμπούλης είχε εργαστεί σκληρά έχοντας καταβροχθίσει όλα τα γλυκά από τις βιτρίνες και τα ψυγεία. Σίγουρα θα έπαιρνε μεγάλο βαθμό, αν κατάφερνε να κατέβει τις σκάλες μ' αυτήν την τεράστια κοιλιά. Στον επόμενο όροφο είχαν χύσει όλα τα αρώματα και τα καλλυντικά και το πάτωμα είχε γεμίσει με ζαλισμένους καλικάντζαρους.

Κρατώντας τη μύτη μου, έφυγα τρέχοντας για τον επόμενο, στο βιβλιοπωλείο. Μα κι εκεί με είχαν προλάβει, καθώς είχαν γυρίσει ανάποδα όλα τα γράμματα από όλα τα βιβλία. Μην με ρωτήσετε πως το έκαναν αυτό, γιατί ούτε εγώ ξέρω! Είχα φτάσει στον προτελευταίο όροφο κι ακόμα δεν είχα κάνει ούτε μια αταξία. Πως θα τολμούσα να κατέβω, μην έχοντας κάνει, έστω, μια μικρή προβιβαστική αταξία;

Εκείνη τη στιγμή όμως, μια ιδέα άστραψε στο μυαλό μου! Κι αν συνέχιζα για τον τελευταίο όροφο; Αυτό αποφάσισα και, αφού ανέβηκα τα σκαλιά, άνοιξα την πόρτα. Και τότε βρέθηκα μπροστά σε κάτι μοναδικό! Όλο το δωμάτιο ήταν γεμάτο παιχνίδια. Κούκλες, αυτοκίνητα, τρενάκια, σπιτάκια, αρκουδάκια. Στη μέση του δωματίου έλαμπε ένα ψηλό έλατο στολισμένο με εκατοντάδες μπάλες και φωτάκια, ενώ όλος ο τόπος μύριζε φρεσκοψημένα γλυκά. Έκατσα τότε στο πάτωμα απέναντι από το δέντρο κι ήτανε τόσο ζεστά και όμορφα, που έκανα μια ευχή:

- Πόσο θα 'θελα να ήμουν χαρούμενος, όπως τα παιδάκια που παίρνουν δώρα και τραγουδάνε κάλαντα, κι όχι να δίνω εξετάσεις και να κινδυνεύω να μείνω στην ίδια τάξη.
- Έλα καλικαντζαράκι! ακούστηκε μια φωνή από πίσω μου. Μη στενοχωριέσαι!

Τρομαγμένος γύρισα κι είδα ένα χοντρό γέροντα με κόκκινα μάγουλα και παχιά μούσια.

- Μην μου κάνεις κακό! κλαψούρισα.
- Ε, μα τι είναι αυτά που λες! Από τότε ένας καλικάντζαρος φοβάται; είπε γλυκά σκουπίζοντάς μου τα μάτια.
- Τώρα πια, δεν ξέρω αν θα παραμείνω καλικάντζαρος. Είμαι τόσο άχρηστος, που μπορεί να με διώξουν. Ούτε μια αταξία δεν είμαι ικανός να κάνω! είπα με πόνο, μα εκείνος με πήρε στην αγκαλιά του και μου είπε ήρεμα:
- Όσο υπάρχουν τα Χριστούγεννα, ποτέ ένας καλικάντζαρος δεν θα είναι άχρηστος. Κι όσο υπάρχουν οι καλικάντζαροι, θα υπάρχουν και οι αταξίες!

Και βγάζοντας από το κεφάλι του έναν κόκκινο σκούφο κεντημένο με χρυσή κλωστή, μου τον φόρεσε στο κεφάλι και με συνόδεψε στην πόρτα. Εκεί με φίλησε στο μέτωπο και με χαιρέτησε.

- Καλά Χριστούγεννα Κατεργαρή! είπε κι έκλεισε την πόρτα.

Εγώ νιώθοντας ξαφνικά πολύ χαρούμενος, κατέβηκα τα σκαλιά χορεύοντας με τον τεράστιο σκούφο του παππού που ήξερε το όνομά μου. Όταν όμως με αντικρίσανε οι άλλοι καλικάντζαροι, πάγωσαν.

- Ο σκου... Ο σκούφος! ψέλλισε σαστισμένος ο δάσκαλος.

- Τι έχει ο σκούφος μου; απόρησα εγώ.
- Είναι ο σκούφος του Αι-Βασίλη! είπε έκπληκτος.
- Ο Κατεργαράς έκλεψε τον σκούφο του Αι-Βασίλη! φώναζαν θαμπωμένα όλα τα καλικαντζαράκια.

Ξαφνικά όλοι με περικύκλωσαν και με σήκωσαν στα χέρια τους.

- Μπράβο στον Κατεργαρά, που έκλεψε το σκούφο του Αι-Βασίλη! Μπράβο στον Κατεργαρά, που έκανε την πιο δύσκολη αταξία! κραύγασαν όλοι.

Τότε, ο διευθυντής του καλικαντζαροσχολείου, μου έδωσε με περηφάνια το έπαθλο των εξετάσεων. Ένα μεγάλο λαμπερό κύπελλο με χαραγμένη τη φράση: "Στη μεγαλύτερη αταξία της χρονιάς"!

Έτσι, στους ώμους των άλλων καλικάντζαρων γύρισα στην Καλικαντζαροχώρα, κι εκεί με περίμενε μεγάλο τραπέζι και γλέντι ως την ημέρα των Φώτων. Το μεγάλο κύπελλο, όμως, το χάρισα στον Αναμπουμπούλη, γιατί εγώ δεν έκανα καμία αταξία στην πραγματικότητα,

ενώ εκείνος πήγε στο νοσοκομείο με γαστρεντερίτιδα από τα πολλά γλυκά. Εμένα μου φτάνει που πέρασα την τάξη κι έχω τον ωραιότερο σκούφο στον κόσμο!

Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

- Τα καλικαντζαράκια πηγαίνουν στο σχολείο για:
 - να μάθουν γράμματα
 - να μάθουν να κάνουν αταξίες
 - να μάθουν τραγούδια, γνωμικά και παροιμίες
 - να μάθουν να βάζουν πίνακες
- Το πρώτο βράδυ της πρακτικής εξάσκησης στη γη, τα καλικαντζαράκια επισκέφτηκαν:
 - ένα δημοτικό σχολείο
 - ένα εμπορικό κέντρο
 - ένα αρχαιολογικό μουσείο
 - το εργαστήριο του Άγιου Βασίλη
- Στον τρίτο όροφο του εμπορικού κέντρου, όπου έγιναν οι εξετάσεις υπήρχε:
 - κατάσταση με χριστουγεννιάτικα δέντρα
 - ζαχαροπλαστείο
 - κατάσταση με καλλυντικά
 - βιβλιοπωλείο
- Ο Κατεργαράς ήθελε πολύ να κάνει κάποια σπουδαία αταξία:
 - για να κερδίσει το κύπελλο της μεγαλύτερης αταξίας
 - για να πάρει τον καλύτερο βαθμό απ' όλη την τάξη
 - για να μην μείνει στην ίδια τάξη
 - για να μην τον κοροϊδεύουν οι φίλοι του, τα καλικαντζαράκια

Ερωτήσεις

- Ποιες σκανταλιές έκαναν οι καλικάντζαροι στο μουσείο που επισκέφτηκαν;
- Γιατί οι καλικάντζαροι παρέμεναν κρυμμένοι στο χώρο που είχαν «επισκεφτεί» τη νύχτα, μέχρι το επόμενο πρωί;
- Γιατί αποτύγχανε κάθε αταξία που προσπαθούσε να κάνει ο Κατεργαράς;
- Γιατί έδωσε ο Άγιος Βασίλης τον σκούφο του στον Κατεργαρά, ένα σκανταλιάρη καλικάντζαρο;
- Γιατί δεν κράτησε ο Κατεργαράς το κύπελλο που κέρδισε; Σε ποιον το έδωσε;

*Πρέπει να γράψω μια
ευχαριστήρια επιστολή
προς τον Άγιο Βασίλη.
Χωρίς τη δική του
βοήθεια, θα είχα μείνει
στην ίδια τάξη.*

Στο παραμύθι που διαβάσαμε, υπάρχει ένα μοτίβο που επαναλαμβάνεται δυο φορές. Σύμφωνα με το μοτίβο αυτό:

- i. Οι καλικάντζαροι επισκέπτονται ένα χώρο (σχολείο, μουσείο) και κάνουν διάφορες σκανταλιές.
- ii. Ο χοντρός ο Αναμπουμπούλης κάνει τη μεγαλύτερη αταξία.
- iii. Ο Κατεργαής προσπαθεί να κάνει κι αυτός σκανταλιές, αλλά κάνει γκάφες.
- iv. Οι καλικάντζαροι κρύβονται για να παρατηρήσουν την αντίδραση των ανθρώπων.
- v. Μόνο που τα αποτελέσματα των «αταξιών» του Κατεργαή είναι πάντα ευχάριστα, αντί ενοχλητικά, για τους ανθρώπους.

Γράψε μια ακόμη περιπέτεια των καλικατζάρων, πάνω στο ίδιο μοτίβο. Μπορείς να διαλέξεις εσύ το χώρο που θα επισκεφτούν (π.χ. ένα ξενοδοχείο, ένα εστιατόριο, ένα ανθοπωλείο, ένα φούρνο, ένα αστυνομικό σταθμό κτλ.).

Λένε πως η αρχή των μύθων για τους καλικάντζαρους βρίσκεται στα Βυζαντινά χρόνια. Σε αυτούς υπάρχει γραπτή αναφορά από τον 11^ο αιώνα, στο σύγγραμμα του λόγιου Μιχαήλ Ψελλού «Περί Δειμόνων» στο οποίο αποκαλούνται Βαβουτσικάριοι.

Οι Βυζαντινοί γιόρταζαν το Δωδεκαήμερο, από τις 25 Δεκεμβρίου (τα Χριστούγεννα) έως τις 5 Ιανουαρίου (Παραμονή των Φώτων), με πολύ κρασί, μουσικές, τραγούδια και μασκαρέματα. Οι μεθυσμένοι, έχοντας κρυμμένα τα πρόσωπά τους, έκαναν με πολύ θάρρος και χωρίς ντροπή ό,τι ήθελαν. Πείραζαν τους ανθρώπους στους δρόμους, έμπαιναν απρόσκλητοι σε ξένα σπίτια κι αναστάτωναν τους νοικοκύρηδες ζητώντας κρασί, λουκάνικα και γλυκά. Οι νοικοκύρηδες έκλειναν πόρτες και παράθυρα, για να γλιτώσουν απ' αυτούς. Οι μασκαρεμένοι, όμως, έβρισκαν πάντα κάποιους τρόπους να εισβάλουν στα ξένα σπίτια, ακόμα κι από τις καμινάδες. Κι όλα αυτά για δώδεκα μέρες, ως την παραμονή των Φώτων, οπότε με το Μεγάλο Αγιασμό όλα σταματούσαν.